

V komedijskih štrenah odsev človeških slabosti

PD Štandrež / Gledališče pod zvezdami

Letošnji niz predstav, ki ga je Prosvetno društvo Štandrež šestič priredilo pod naslovom Gledališče pod zvezdami, je res lahko nemoteno potekal pod milim nebom, saj kljub ne vedno jasnim večerom dežja ni bilo. Tokrat so prireditelji za prizorišče komedijskega dogajanja izbrali prostoren župnijski park med lipami in namestili pokrit oder, ki ga je dala občina brezplačno na razpolago, na ploščad, ki ob Prazniku špargljev služi kot plesišče.

Letošnje štiridnevno štandreško srečanje z gledališko modrico se je končalo v nedeljo, **22. junija**, ko se je zbrala množica gledalcev, da bi se udeležila gostovanja gledališke skupine KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu, ki jo osemnajst let režijsko uspešno vodi Sergej Verč ob dragoceni pomoči asistentke, dramske igralko Minu Kjuder, nositeljice Borštnikovega prstana. Kljub temu da ima gabrovčanska skupina bogato delovanje, ne premore lastne dvorane, vadi namreč v majhnem prostoru v nekdanji trgovini, ki služi tudi kot skladišče scenskih in tehničnih pripomočkov. Zato so se ob pripravi na novo uprizoritev, ki so jo premierne luči osvetlile 21. marca 2014, zatekli po pomoč v bližnjo Kobjeglavo, kjer jim je KUD "Kraški slavček" Kobjeglava-Tupelče ponudilo prostor za vaje. Prav za to predstavo so povabili v svojo sredino tudi gledališke navdušence iz okoliških vasi in celo iz zamejstva.

Tako so ob igralskem jedru, ki ga sestavljajo Erna Trobec, Silvestra Grižnik-Kačič, Grozdana Švara, Bojana Furlan, Branka Guštin in Milena Colja, predstavo Češpe na figi sooblikovali še Niko Pertot iz Nabrežine, Jožko Okretič iz Mavhinj, Urban Grmek Musič iz Kobjeglave, Igor Rojc iz Sežane in Edo Škrlič iz Križa pri Sežani. Očitno skupini primanjkuje moških igralcev, saj ima močno žensko igralsko zasedbo. Prav igralko so namreč bile deležne kolektivnega priznanja za najboljšo žensko vlogo za predstavo Vse o ženskah Mira Gravana, s katero so se v začetku letošnjega poletja udeležile regijskega tekmovanja ljubiteljskih gledaliških skupin v sklopu Linhartovega srečanja. Področna selektorica je bila znana igralka Nataša Tič Ralijan. Da so res dobre komedijantke, je bilo jasno razvidno tudi iz predstave Češpe na figi, katere izvorni naslov je Južic in Juča. Dramsko besedilo je zelo spretno stkal Marjan Tomšič (1939, Rače pri Mariboru), v čigar delih so prisotni magični realizem, znanstvena in psihofantastika, satira, humoreska, groteska, erotične in ljubezenske zgodbe, socialno-politična proza pa še kaj. Njegova najbolj znana dela – tudi dramska, kot je npr. monokomedija Bušca jaz, bužec on, ki jo odlično interpretira Saša Pavček - je navdihnili istrsko okolje. Tako domače kmečko ozračje preveva tudi komedijo Južic in Juča, ki ji je režiser Sergej Verč dal nenavaden

“metaforičen naslov” Češpe na figi in jo postavil v kraško okolje, ki ni tako različno od istrskega. Nazorno ga predstavlja “malce beckettovska” scenografska podoba z bistvenimi elementi: s smokvinim drevesom in velikim košem za gnoj, sodom in zahajajočim soncem v ozadju. Dogajanje je postavljeno v petdeseta leta prejšnjega stoletja, ko so ljudje na Slovenskem – v Jugoslaviji! - po drugi svetovni vojni morali spet “normalno” zaživeti in se z iznajdljivostjo in vztrajnostjo boriti za obstoj. Marsikaj so namreč morali žrtvovati oz. dajati komunistični oblasti, ki je s kmečkim življenjem ravnala kar se da po mačehovsko. Tomšičeva komedija si male predstavnike te oblasti kar dobro privošči – npr. vaščani pripravijo govorniški oder, velik sod, pokrit z jugoslovansko zastavo, kar na velikem košu za gnoj (!); krajevemu “napihnjenu” graničarju pa kar krepko ukazuje žena. Komedijsko nit vodi ljubezen, pri kateri imajo prav ženske iniciativo, medtem ko so moški prikazani večinoma kot nerodni omahljivci in vraževerci. Verčeva režija lepo osvetljuje drobce iz nekdanjega kmečkega kraškega sveta, ko so podjetne kmetice držale več kot tri hišne vogle in nosile jajca v plenirjih prodajat v Trst. Uprizoritev gabrovčanskih komedijantov pritegne zaradi nadrobne izdelave likov, pri katerih se najbolj izrazito in pristno izrisujejo prav ženske figure, nekatere enegične, odločne, druge hrepeneče po ljubezni ali otroško naivne, toda vse s pozitivnim pogledom na življenje. Gledalci so s toplim ploskanjem pokazali, da jim je bila komedija všeč in da so igralci dobro udeležili režiserjeve zamisli in domislice.

Prireditelji, PD Štandrež, z dušo dramskega odseka Božidarjem Tabajem in predsednikom Markom Brajnikom na čelu, ter ostali, ki so pripomogli, da je vse potekalo v najlepšem redu – društveni kuharji so kot vselej poskrbeli, da gostujoče skupine niso odšle nikdar lačne in žejne domov –, so bili zadovoljni z obiskom gledalcev, predvsem pa zaradi tega, ker dež ni skalil vzdušja ob gledanju predstav “pod milim nebom”.

Iva Koršič